

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	20448 Міжнародне право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	293 Міжнародне право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

13.12.2023 р.

Справа № 2140/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 29 "Міжнародні відносини" у складі:

Петрушенко Юрій Миколайович – головуєчий,

Волосович Вадим Вікторович,

Єременко Ольга Олексіївна,

Жукорська Ярина Михайлівна,

Литвин Марина Валентинівна,

Луцишин Зоряна Орестівна,

Пирог Ольга Володимирівна,

Сироїд Тетяна Леонідівна,

Трофименко Анастасія Вікторівна,

за участі запрошених осіб:

Сидоренко Катерина Вікторівна – представник ЗВО,

Волошин Юрій Олексійович – гарант ОП,

Брацук Іван Зіновійович – керівник експертної групи,

Горовенко Сергій Анатолійович – член експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	20448
Назва ОП	Міжнародне право
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Згідно місії та візії НАУ акцент ЗВО здійснюється на авіаційній та інших галузях економіки. У фокусі ОП зазначається акцент на міжнародно-правове регулювання авіакосмічних відносин, проте в змісті ОП, переліку та змісті ОК такий акцент не прослідковується.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ОП затверджена ще в 2021 році. Програма не змінювалася, а з початком повномасштабного вторгнення кардинально змістилися її потреби, акценти та інтереси зацікавлених сторін.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ не вдалося встановити, яким чином при проектуванні ОП враховувався досвід вітчизняних та іноземних ОП. Програма не змінювалася з 2021, а після 24 лютого 2022 року, враховуючи особливості спеціальності змінилися тенденції розвитку спеціальності та ринку праці.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідно до п. 5.9 Положення про організацію освітнього процесу у НАУ (<http://surl.li/gqvm>) курсова робота є одним з основних індивідуальних завдань передбачених РНП, проте в РНП (2023) не відображено місце курсових робіт та кількість годин, відведених на них. У ОП передбачено окремим ОК 10 ЄДКІ. На ОК 10 виділяється 3 кредити ECTS. Немає жодних документів, які б пояснювали, на що саме виділяються ці кредити. У відповіді ЕГ на зауваження щодо виділення кредитів на ЄДКІ та включення його окремим ОК в ОП ЗВО зазначає, що "у зв'язку з відсутністю методичного супроводу проведення ЄДКІ від профільного міністерства в робочому навчальному плані ОП встановлено 2 тижні на підготовку, проведення та перевірку ЄДКІ (що в перерахунку становить 3 кредити ЄКТС), з урахуванням попереднього досвіду НАУ з організації апробаційного ЄДКІ, практики проведення ЄДКІ за іншими спеціальностями". Проте підготовка до ЄДКІ відбувається фактично протягом всього процесу отримання здобувачем вищої освіти, як зазначає сам ЗВО у відповіді на зауваження ЕГ. ЄДКІ проводить МОН і здійснює його перевірку. ЗВО має забезпечити лише участь відповідних здобувачів у ЄДКІ та технічну підтримку проведення ЄДКІ на основі листа МОН №3/5879-23 від 17.10.2023. На нараді МОН для ЗВО щодо організації проведення ЄДКІ 18 вересня та 23 листопада 2023 року наголошувалося, що ЄДКІ - безкредитний компонент ОП.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Ціллю ОП є «забезпечення підготовки висококваліфікованих юристів-міжнародників, що володіють фундаментальними та сучасними знаннями і практичними навичками з МП та порівняльного правознавства, зокрема у сфері міжнародного космічного та повітряного права». Проте серед обов'язкових ОК немає ОК, з порівняльного правознавства, а також із міжнародного космічного та повітряного права. Авіакосмічний сегмент в ОК 3 – відсутній, в ОК 4 – 1 тема по авіаційному простору, ОК 5 – відсутній, ОК 6 – 1 тема (основи авіаційного права), ОК 7 – відсутній. З розгляду першої ОП ЗВО у червні 2021 р., ГЕР рекомендує доопрацювати перелік ОК, спрямований на підготовку фахівців-міжнародників авіакосмічного спрямування. Аналіз даної ОП свідчить про те, що ЗВО не враховує рекомендації ГЕР. Частина РП ОК затверджена вереснем, коли тривав освітній процес (ОК5, ОК6, ОК7 і ін.). Серед переліку тем кваліфікаційних робіт лише 2 з 24 присвячені міжнародно-правовому регулюванню авіакосмічних відносин. У предметній області ОП зазначається міжнародно-правове регулювання зовнішньоекономічних відносин держави, а також правових відносин з іноземним елементом, що не корелюється з переліком та змістом ОК даної ОП. Це ОПП, а в особливостях ОП зазначається надання науково-дослідних послуг, а також практичної підготовки (науково-дослідна практика) громадянам України та іноземцям – оскільки дана програма є ОПП, а не ОНП такий підхід видається недоречним.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Здобувачі обирають шість ВК на навчальний рік з 12, котрі рекомендовані кафедрою. ЕГ було встановлено, що навчання по даній ОП почалось 1 вересня і саме в цей день їм було запропоновано обирати вибіркові дисципліни, дедлайн було встановлено 2 вересня до 18.00 (в суботу) – таким чином на вибір дисциплін відводилося 2 дні. З понеділка 4 вересня було оновлений розклад із включеними ВК.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ЕГ встановила, що за своїм змістом, цілями, метою, ЗК, ФК ОП спрямована на здобуття наукової підготовки та на здобуття навиків наукових досліджень. Так, метою науково-дослідної практики у сфері міжнародного права вказується – набуття досвіду науково-дослідної роботи... з метою набуття знань для написання магістерської роботи; а цілями – ознайомитись з особливостями методології наукового дослідження. Практика згідно затверджених документів проходила цього та минулого навчального року на кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства НАУ. Здобувачі пишуть тези, наукові статті та займаються науковою діяльністю. На уточнене питання ЕГ, якої саме це практики стосується, – здобувачами була дана відповідь, що обидвох (науково-дослідної та переддипломної). Таким чином на ОП відсутня практична підготовка здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

На кваліфікаційну роботу даною ОП передбачено 18 кредитів ECTS (540 год). ЕГ встановила, що загальний час по даній ОП становить 2700 годин : з них 577 аудиторних та 2123 самостійної роботи. Таким чином обсяг годин по самостійній роботі даної програми в цілому складає 78,6 %, що перевищує гранично-допустиму верхню межу. Декларований в РНП обсяг самостійної роботи по ОК не знайшов свого змістовного відображення у РП та силабусах. Таким чином неможливо встановити методикку обрахування годин даного виду роботи по ОК; форми самостійної роботи; та перелік завдань котрі виконують здобувачі з СР.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Робочі програми та силабуси розміщено на офіційній сторінці випускової кафедри (<http://surl.li/mmyww>), однак на момент роботи ЕГ та ГЕР там були робочі програми не для всіх ОК. На момент роботи ЕГ на сайті не для всіх вибіркових ОК були розміщені силабуси та робочі програми, зокрема відсутні силабуси для дисциплін «Міжнародні контракти», «Міжнародні стандарти місцевого самоврядування» та «Право Євросоюзу у сфері юстиції та внутрішніх справ», а робочі програми відсутні для ОК «Перехідне правосуддя, «Правове регулювання статусу біженців» та «Спеціальні служби в зовнішній політиці держави». На момент роботи ГЕР зі справою РП з ОК "Ділова іноземна мова" на сайті факультету також була відсутня.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЕГ встановила, що за програмою ERASMUS у Гданському університеті навчаються ЗДВО ОП "Міжнародне право" першого (бакалаврського) рівня, однак ЕГ встановила, що ЗДВО цієї ОП не беруть участь у міжнародних дослідницьких проектах та в академічних обмінах. ЗВО у відповіді на звіт ЕГ надав інформацію про те, що відповідно до міжінституційної угоди Erasmus+ між НАУ та Гданським Університетом, яка була ініційована Факультетом міжнародних відносин НАУ, для навчання в весняному семестрі 2023-24 розпочато відбір та номінація студентів, серед яких вже відібрано здобувачку вищої освіти 1-го курсу магістратури ОП «Міжнародне право» Кучеряву Анну (Додаток 2 у відповіді ЗВО на звіт ЕГ).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

«Методичними рекомендаціями до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни для очної та заочної форм навчання» <http://surl.li/ahzry> регламентуються контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти. П.4 містить "Методи контролю та схему нарахування балів". Видається доречним доповнити зміст і чіткими критеріями оцінювання. У РП ОК також відсутні критерії оцінювання знань за ОК, перелік питань для підготовки до екзамену/ підсумкової контрольної роботи.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО затверджено низку нормативних документів, які регулюють процедури вирішення конфліктних ситуацій, зокрема існує Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту, відповідно до якого визначено відповідальних осіб з протидії зазначеним конфліктним ситуаціям, а також утворення Комісії з профілактики правопорушень серед здобувачів вищої освіти (студентів) відповідно до Положення про Комісію з профілактики правопорушень. Водночас назва цієї Комісії презюмує, що начебто зазначені правопорушення можуть вчинятись виключно здобувачами. У ЗВО затверджена Антикорупційна програма, на виконання якої діє Відділ з питань запобігання та виявлення корупції, а також введено в дію Положення про Комісію з оцінки корупційних ризиків. Проте до складу такої комісії не введено жодного представника студентського самоврядування чи здобувача освіти.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Відповідно до наказу ректора «Про щорічний перегляд освітньо-професійних програм» має відбуватися щорічний перегляд ОП. Зміни до ОП вносилися у 2021 році. У 2022 було розширено перелік вибіркових дисциплін, а в 2023 році розширено список тем курсових робіт.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі підтвердили неодноразове проходження відповідних опитувань, про які їх завчасно повідомляли. У результаті було ухвалено низку управлінських рішень, зокрема щодо ревізії чинних баз практики та розширення їх переліку, а також покращення реалізації співпраці з міжнародними організаціями, ЗВО з метою інтенсифікації міжнародної мобільності (витяг з протоколу засідання кафедри №11 від 28.08.2023 р.). Однак інформації щодо детального аналізу сильних і слабких сторін, а також зауважень і пропозицій від здобувачів та випускників з боку кафедри цим документом детально проаналізовано і встановлено не було. Як здобувачі, так і розробники під час інтерв'ювання ЕГ ОП підтвердили, що жодного публічного обговорення у 2022-2023 році та у 2023-2024 році проведено не було. На запит ЕГ копій звіту щодо публічного обговорення ОП за попередні роки, а також звіту за результатами моніторингу окремих компонентів ОП (і результатів такого моніторингу), надано не було.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЕГ не виявлено фактів значних удосконалень освітнього процесу в результаті проведення загальноуніверситетських та точкових опитувань і зазначає, що докорінних змін, які б свідчили про істотне покращення ОП за останні 3 роки, виявлено не було.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Починаючи з акредитаційної справи 0715/АС-21 (номер в ЄДЕБО 21325) ОП "Міжнародний бізнес", на розгляд ГЕР було передано 6 ОП (3 - другий вищий рівень освіти, 3 - перший) разом з поточною. З червня 2021 року ГЕР рекомендує більше уваги приділити реалізації задекларованих цілей ОП через структурні компоненти ОП як у змістовному так і в сутнісному їх наповненні з урахуванням авіаційно-космічної спрямованості; посилити відображення унікальності та приналежності ОП до підготовки фахівців-міжнародників авіакосмічного спрямування у робочих програмах відповідних ОК. Як свідчить аналіз даної ОП, ЗВО не враховує зауваження та пропозиції, сформульовані 29 ГЕР під час попередніх акредитацій.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО одночасно існує декілька веб-сайтів – сайт ЗВО <https://nau.edu.ua/> та сайт факультету - <http://fmv.nau.edu.ua/> (з окремою вкладкою для кафедри), на яких розміщена необхідна здобувачам інформація. Загальні правила і процедури, які визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також каталог дисциплін вільного вибору загальноуніверситетського рівня розміщені переважно на сайті ЗВО, в той час як навчальні програми і силабуси розміщені на сайті факультету. На думку ЕГ це не сприяє швидкості та якості пошуку інформації здобувачами про можливості ОП та ЗВО. навіть на сайті факультету інформація про спеціальності та освітні програми другого (магістерського) рівня вищої освіти розміщені в одному рівні вкладок (Абітурієнту»Для магістрів), освітня програма 2021 року розміщена в іншій вкладці (Структура»Кафедри»Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства»Освітньо-професійні програми), інформація про вибіркові дисципліни за ОП розміщена в третій вкладці (Студенту»Індивідуальна освітня траєкторія), силабуси та робочі програми за ОП розміщені в четвертій вкладці (Структура»Кафедри»Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства»Перелік дисциплін кафедри мпп). Важливо зазначити, що кросс-посилання і можливість інтерактивного переходу між відповідними сторінками відсутні, а відтак для формулювання комплексного розуміння ОП, її програмних результатів навчання, системи викладання і всього освітнього процесу в цілому потенційному здобувачу та іншим зацікавленим сторонам (напр. батькам) потрібно дослідити усі вкладки усього веб-сайту, щоб зібрати для себе відповідну інформацію.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

У 2022/2023, 2023/2024 році оновлений проєкт освітньої програми не розроблявся, у зв'язку з чим, востаннє проєкт освітньої програми був розміщений на сайті ЗВО на початку 2021 року. Речинець для подання пропозицій до ОП на сайті сформульований як 22.03.2021. Під час останнього перегляду ОП у лютому 2023 року на засіданні кафедри було ухвалено рішення продовжити публічне обговорення цієї програми. Водночас жодної публічної комунікації на сайті ні ЗВО, ні факультету щодо такого обговорення опубліковано не було. Сайт ЗВО містить недійсну застарілу інформацію (наприклад архів каталогу вибіркових дисциплін за 2020 рік), яка об'єктивно відрізняється від актуального стану наповнення освітньої програми.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На момент роботи ЕГ на сайті не для всіх вибіркових ОК були розміщені силабуси та робочі програми. На момент роботи ГЕР зі справою РП з ОК "Ділова іноземна мова" на сайті факультету також була відсутня. На момент роботи над справою ГЕР програма ОК 8 "Науково-дослідна практика" була завантажена. Програма затверджена в червні 2022

року. На момент роботи ЕГ як на сайті ЗВО, так і на сайті факультету була розміщена недостовірна інформація щодо професійної кваліфікації випускників ОП, а саме замість «Магістр міжнародного права» на офіційних веб-ресурсах зазначено «Юрист-міжнародник, перекладач з іноземної мови». На момент роботи над справою ГЕР інформація на сайтах ЗВО та факультету щодо кваліфікації, що присвоюється за даною ОП приведена до відповідності.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР підтримує ЕГ та рекомендує: - враховуючи динаміку спеціальності та зміщення акцентів, системно переглядати та оновлювати ОП; - переглянути ПРН та розширити їх, зокрема, з акцентом на авіакосмічну сферу, що корелюватиме з місією та стратегією ЗВО; - відкоригувати особливості даної ОП, оскільки за даною ОП чітко передбачена кваліфікація: «Магістр. Магістр міжнародного права» недоречним є акцент на здобуття професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей перекладача у сфері міжнародного права та міжнародних відносин. ГЕР рекомендує відкоригувати цілі освітньої програми, програмні результати навчання з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує: - переглянути ОК даної ОП, щоб вони в повній мірі забезпечили досягнення заявлених цілей ОП, в якій підкреслюється, насамперед, авіакосмічний аспект; - відобразити в ОП компоненти вільного вибору вказавши кількість кредитів та форму контролю; - розширити базу вибіркових компонентів для надання повноцінної можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами даної ОП; - збільшити час для вибору ВК, щоб здобувачі могли реально ознайомитися з їх змістом; - розглянути доречність науково-дослідної практики на даній ОП в контексті забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти; - розглянути доречність виділення на кваліфікаційну роботу на ОПП 18 кредитів ECTS; - привести у відповідність обсяги годин, що відводяться на самостійну роботу студента; - відобразити курсові роботи в РНП, як це передбачено Положенням про організацію освітнього процесу ЗВО. ГЕР рекомендує: - привести матрицю відповідностей програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми до реальної вибірки ЗК та ФК відповідно до ОК; - для вчасної й належної організації освітнього процесу по ВК розглянути можливість їх викладання у 2 семестрі; - виділяти ЄДКІ окремим ОК, але не наповнювати кредитами ECTS.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР підтримує ЕГ та рекомендує: - розглянути можливість окрім загальної інформації по ОП, розміщення документів ОП англійською мовою, враховуючи можливість навчання іноземців на даній ОП та намір ЗВО в найближчій перспективі започаткувати англomовне викладання всіх ОК на ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР підтримує ЕГ та рекомендує: - завантажити на офіційну веб-сторінку ЗВО/кафедри у вільний доступ навчально-методичне забезпечення з усіх вибіркових дисциплін; - робочі програми ОК затверджувати до початку навчального семестру; - відобразити в РП та силабусах ОК форми самостійної роботи та перелік завдань для СР.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР підтримує ЕГ та рекомендує розглянути можливість доповнення робочих програм ОК чіткими критеріями оцінювання знань та переліком питань для підготовки до екзамену/підсумкової контрольної роботи.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР підтримує ЕГ та рекомендує: - залучати роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу систематично, зокрема, тих, хто не є співробітниками ЗВО; - запровадити власну програму сприяння професійному розвитку викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР підтримує ЕГ та рекомендує: - внести зміни в систему врегулювання конфліктних ситуацій, враховуючи, що конфліктні ситуації можуть виникати не лише між студентами; - встановити скриньку довіри у місці, яке не охоплюється камерами відеоспостереження та надати право/можливість «першого доступу» як до електронної, так і до фізичної скриньки довіри представникам студентського самоврядування; - включити до складу Комісії з оцінки корупційних ризиків представників студентського самоврядування. ГЕР рекомендує: - протягом 2023-2024 н.р. проаналізувати ефективність системи врегулювання конфліктів та протидії та запобігання булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту, що функціонує на рівні університету, та розглянути можливість створення такої системи/представництва на рівні факультету з метою підвищення її ефективності та доступності та включити до складу органів із врегулювання конфліктних ситуацій на факультеті представників студентського самоврядування; - протягом 2023-2024 н.р. проаналізувати ефективність Комісії з оцінки корупційних ризиків, що створена на рівні університету, та розглянути можливість децентралізації роботи Комісії шляхом створення представництва на рівні факультету з метою підвищення її ефективності та доступності та включити до його складу на факультеті представників студентського самоврядування.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР рекомендує: - забезпечити щорічний перегляд та оновлення ОП шляхом забезпечення широкого публічного обговорення переваг і недоліків ОП, залучення зацікавлених сторін до цього процесу та, відтак, покращення ОП на основі зворотного зв'язку; - вчасно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми; - враховувати результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (аналізувати рекомендації та зауваження, висловлені під час акредитацій).

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР підтримує ЕГ та рекомендує: - прибрати застарілу інформацію про ОП або її компоненти, наповнити актуальною інформацією про цілі, очікувані результати та унікальність ОП; - публікувати результати публічного обговорення у вигляді таблиці із поміткою про врахування, врахування частково або відхилення пропозиції, інформацією про автора, а також обґрунтування врахування або відхилення пропозицій/зауважень; - забезпечити моніторинг актуальності інформації на офіційних веб-сайтах. ГЕР рекомендує: - протягом 2023-2024 н.р. проаналізувати ефективність публікації інформації на сайті університету та факультету й розглянути можливість уніфікації усієї необхідної інформації по ОП в одному місці - на сайті факультету/на сайті ЗВО/ одночасно на сайті факультету і ЗВО;

- забезпечити публікацію актуальних си́лабусів та/або робочих навчальних програми усіх ОК; - забезпечити публікацію актуального проєкту ОП не пізніше, ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПЕТРУШЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ